

Labiomista is nu al wereldnieuws, de Duitse *Vogue* en *Wallpaper* kwamen langs en vorige week brachten curatoren uit alle werelddelen een bezoekje. “De B&B aan de overkant is al twee keer moeten uitbreiden”, zegt Vanmechelen met een monkel-lachje. Maar eigenlijk staat hij ervan te kijken. “Als je bedenkt dat we vier jaar geleden met dit plan zijn begonnen, dan is het heel snel gegaan. Dat is uniek in de kunstwereld.”

Vanmechelen huurde eerder een werkplek in Hasselt, tot hij van de gouverneur van Limburg te horen kreeg dat het onzeker was of hij daar nog langer dan vijf jaar zou kunnen blijven. “Zoiets moet je mij niet zeggen, dan ben ik meteen weg.” Hij klopte aan bij de burgemeester van Genk, Wim Dries, omdat het kosmopolitische van die stad hem aansprak. Door het mijnverleden is de bevolking er al decennialang erg divers en dat past bij Vanmechelen’s wereld. Zijn bekendste project is het *Cosmopolitan Chicken Project*, waarbij hij kippen kruist als kunstwerk. Een

unieke - diverse - kip is het resultaat. Samen met wetenschappers onderzoekt hij of dit een robuustere variëteit kan opleveren. De kunstenaar opende vorig jaar in samenwerking met ILRI (International Livestock Research Institute) in Addis Abeba in Ethiopië een kruisingsproject om het leven van de lokale bevolking te verbeteren. Het project wordt door de Bill & Melinda Gates Foundation ondersteund, als zoektocht om honger de wereld uit te helpen.

C-MINE

“Eerst was er sprake van een plek voor mij op C-Mine”, zegt Vanmechelen. “Ik vind het daar mooi, maar zag het niet voor me. Toen het gesprek bijna was afgelopen, schoot de oude zoo van Zwartberg de burgemeester te binnen. Ik dacht meteen: dat is het.”

“Wim Dries en ik zagen het project als een publiek-private samenwerking en als vorm van stadsontwikkeling. Door de oude site nieuw leven in te blazen

Koen Vanmechelen

- geboren op 26 augustus 1965, in Sint-Truiden
- conceptueel kunstenaar en autodidact
- vooral bekend van *The Cosmopolitan Chicken Project*, waarbij hij kippenrassen van over de hele wereld kruist
- ontving een eredoctoraat van de Universiteit Hasselt

kunnen er nieuwe impulsen komen voor de buurt. We zien de eerste kiemen al. In de omgeving zijn al twintig nieuwe bedrijven gekomen, er is een restaurant geopend en er volgen ongetwijfeld nog zaken.”

Eerst wilde de burgemeester dat hij in de oude villa van de directeur zou huizen, maar dat zag hij anders.”

Intussen had Vanmechelen de bekende Zwitserse architect Mario Botta leren kennen, die onder meer het Museum of Modern Art in San Francisco bouwde. “Botta was in Genk voor de opening van een nieuw gebouw daar. We raakten in gesprek en het klikte. Hij kende mij van de Biënnale van Venetië. Mijn werk bestaat altijd uit drie peilers: kunst, boerderijen en *foundations* (stichtingen, SB). Toen ik het plan van het zooterrein zag, zag ik het potentieel voor alle drie. In de villa zouden de stichtingen komen, in het park de dieren en ik wilde een nieuw gebouw voor mijn atelier en kantoor. Ik sprak Botta erover aan: ‘Als jij zoiets vraagt, wil ik er wel

over nadenken’, zei hij.

“Samen bezochten we de site en toen volgde een magisch moment. Niemand raakte binnen in de oude villa omdat de sleutel was verwrongen. Botta zei: ‘Als ik de deur openkrijg, dan doe ik het.’ Iedereen stond met ingehouden adem te kijken. Botta wrikte een paar keer met de sleutel en opeens gaf de deur mee. ‘*Le projet est pour moi*’, zei hij. Als kunstenaar leef je op dat soort spanning.”

MIX VAN HET LEVEN

“De villa was nu een verlaten stoffig huis. De oude weduwe van de vroegere zoodirecteur bewoonde er jarenlang nog een klein stukje van. Ik ben hier vroeger vaak geweest, met mijn peter, die bioloog was. De zoo van Zwartberg stond bekend om haar beren. Sommige ervan hebben nog meegedaan in de film *Lours*.

“Op de naam ‘Labiomista’ heb ik een tijdje zitten broeden, tot ik op een dag een *insalata mista* zat te eten in Italië - ik was net onderweg naar Mendrizio, om er met

Botta samen te zitten over de plannen. De naam bestaat uit het Franse ‘la’, het internationale ‘bio’ en het Italiaanse ‘mista’. Voor mij betekent het woord ‘de mix van het leven’. Vandaag is de helft van het gebied van 24 hectare ontwikkeld als park, de andere twaalf is natuurgebied. *Labiomista* is de overgang tussen de bewoonde wereld en de wildernis.”

Vorig jaar was het eerste deel van het project klaar: het atelier en de kantoren van Vanmechelen. Het gebouw, zo lang als een

‘LABIOMISTA IS DE OVERGANG TUSSEN DE BEWOONDE WERELD EN DE WILDERNIS’

KOEN VANMECHELEN,

voetbalveld, is ronduit fascinerend. De zwarte kleur van de baksteen verwijst naar het mijnverleden van de streek. “Dit is het eerste zwarte gebouw van Botta. Ik vind het natuurlijk ook zijn beste gebouw. Het ademt de spanning tussen natuur en cultuur. Ik ben de mens van de kruisingen.”

In het midden zit een kooi van zestien meter hoog waarin Vanmechelen een koppel Stellers arenden zal onderbrengen, die in het wild met uitsterven bedreigd zijn. “We kweken ze als onderdeel van een beschermingsproject.” Aan het einde van het gebouw huizen tropische vogels zoals toekans in een immense serre. “Dat zijn de fruiteters. Mochten de arenden en de fruiteters samen zitten, dan waren zij hun prooi.”

Het gebouw is niet toegankelijk voor het publiek, maar Vanmechelen zorgde er wel voor dat we kunnen meegenieten van zijn kunst. Het gebouw zweeft boven de grond, zodat eronder een open galerij is met aan

De bestaande volkstuintjes zijn opgenomen in het project van Koen Vanmechelen. Hij herdoopte ze tot het Nomad Land.

Het kantoor en atelier van Vanmechelen, in een bijzonder zwart gebouw van Mario Botta, zijn niet toegankelijk voor het publiek.